

تاریخچه نگارش مقالات علمی

The History of the Scientific Article Writing

محسن رضائیان^۱

M. Rezaeian

تاریخچه نگارش مقالات علمی می‌تواند موضوعی بسیار جذاب و در عین حال آموزنده باشد. از همین رو، در این سخن سردبیری و با بهره‌گیری از منابع موجود [۱]، نگاهی گذرا به این تاریخچه جالب خواهیم داشت. شواهد موجود نشان می‌دهند که این تاریخچه به سال ۱۶۶۵ میلادی بازمی‌گردد. وقتی که برای اولین بار، مقالات علمی به رشته تحریر در آمده و در مجلات آن روز به چاپ رسیدند، نگارش دو نوع مقاله در دستور کار قرار داشت:

اولین مقالات، نامه‌ها (Letters) بودند که معمولاً به شیوه کاملاً مؤدبانه و توسط یک نویسنده به رشته تحریر در آمده و همزمان چندین موضوع علمی را مورد پوشش قرار می‌دادند. دومین مقالات، گزارش‌های پژوهشی (Experimental reports) بودند که معمولاً به شکل توصیفی و بر اساس ترتیب زمانی (Chronological order) به رشته تحریر در می‌آمدند.

به مرور زمان، نگارش دسته اول مقالات حذف گردید، در حالی که نگارش دسته دوم مقالات با اقبال بیشتری رو به رو شد و کم‌کم، شیوه استاندارد برای نگارش این قبیل مقالات شکل گرفت. در این شیوه، ابتدا بخش روش‌ها (Methods) به ساختار مقالات علمی اضافه شد و در دهه ۱۸۵۰ میلادی، ساختاری به شکل تئوری-تجربه-بحث (Theory-experiment-discussion) جایگاه ویژه‌ای را در نگارش مقالات علمی به خود اختصاص داد.

از ابتدای قرن بیستم میلادی، این ساختار، تحول بیشتری را به منظور استاندارد شدن شاهد بود و سرانجام از دهه ۱۹۸۰ میلادی ساختار استاندارد و آبدیده IMRaD که مخفف (Introduction, Methods, Results and Discussion) بود، تبدیل به شیوه استاندارد مقاله‌نویسی در تمامی مجلات معتبر دنیا گردید. البته، این ساختار در دهه ۱۹۶۰ میلادی توسط مجلات بسیار معروفی نظیر The British Medical Journal, JAMA, Lancet و New England Journal of Medicine با موفقیت تجربه شده بود.

شیوه استاندارد IMRaD، به نویسندگان مقالات اجازه می‌دهد که در یک روال کاملاً منطقی و علمی، ابتدا در "مقدمه"، به ارائه تاریخچه موضوع پژوهشی خود، مطالعات به عمل آمده، زوایای پنهان و تناقضات موجود پرداخته و هدف از انجام مطالعه

۱- استاد گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

تلفن: ۰۳۹۱-۵۲۳۴۰۰۳، دورنگار: ۰۳۹۱-۵۲۲۵۲۰۹، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

خود را شرح دهند. سپس، در "مواد و روش‌ها"، به‌طور کامل و با ذکر جزئیات نشان دهند که برای پاسخگویی به اهداف خود، از چه مواد و روش‌هایی استفاده کرده‌اند. آن‌ها، سپس در بخش "نتایج"، به ارائه یافته‌های خود پرداخته و در بخش "بحث" نیز به مقایسه یافته‌های خود با مطالعات دیگران، بیان سازوکارهای درگیر، محدودیت‌های مطالعه و پیشنهادهایشان برای مطالعات بعدی خواهند پرداخت.

این شیوه استاندارد، همچنین به خوانندگان مقالات اجازه می‌دهد که در همان روال منطقی به مطالعه مقاله بپردازند تا بتوانند به شکلی نقادانه، مطالعه انجام شده را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. این شیوه، همچنین به خوانندگان اجازه می‌دهد که در صورت تمایل، بتوانند بدون خواندن تمامی مقاله، نکات مهم و مورد نیاز خود را از بخش‌های مختلف آن نیز استخراج نمایند.

References

- [1] Audisio RA, Stahel RA, Aapro MS, Costa A, Pandey M, Pavlidis N. Successful publishing: How to get your paper accepted. *Surg Oncol* 2009; 18(4): 350-6.